

Szövetkezés

Felelős szerkesztő:
Fekete György

rendkívüli kiadása

Megjelenik
16.000 példányban

Tartsunk

önvizsgálatot

most az esztendő első hónapjában, kivétel nélkül mindannyian: háziasszonyok, családapák, ifjak és gyermekek, szóval mind-mind, akik a szövetkezeti nagycsalád tagjainak valljuk magunkat. Időszerű ez az éveleji szigorú számvetés azért, hogy megállapítsuk: igazi szövetkezőkhöz méltóan teljesítettük-e szövetkezetünkkel szemben kölességünket az elmúlt évben, vagy még mindig vannak mulasztások, amit a beállott ujesztendőben jóvá kell tennünk.

Ezzel a szigorú önvizsgálattal nemcsak a szövetkezetnek tartozunk, hanem elsősorban önmagunknak is. Megismérjük gyengeségünket. Rájövünk arra, hogy „Pató-Pálos” könnyelműséggel újból elszalasztottunk egy évet és az üzletrészeink 500 lejre való kiegészítéséről nem gondoskodtunk. Pedig az idő sürget. A szövetkezetnek, ha elegendő befizetett üzletrésztökéje van, akkor nagyobb árukészletet tarthat és olcsóbban árusíthat. A hátrálékos üzletrészek befizetésével tehát önmagunknak és családjainknak az érdekeit szolgáljuk.

Itt az ideje, hogy megvizsgálja minden család az árubeszerzési forrásait. Nagyon jól tudja minden családfő és háziasszony, hogy a

Beköszöntő.

Kezet a kézbe — legyen jelszavunk,
világba szétszórt fogyasztók hada!
Virradjon már ránk annyi baj után,
egy jobb, boldogabb ujév hajnala.

Erőnk bár cseppnyi, de millió számunk,
s ha összefogunk, ki bírna velünk?
Hajrázó, kapzsi, önző világban,
védővár lesz a Szövetkezetünk!

Építsünk hittel, nagy elszántsággal,
álljunk melléje hűséggel, daccal!
Csodákat művel, történelmet ír,
az öntudatos nép, vasakarattal!

Mert van itt bőség, lehet itt jólét,
szólhat a nóta, játszhat a tréfa...

Csak tanuljunk meg együtt haladni,
s boldogság tér be minden hajlékba!

Wéber Mihály.

„A családi jólét alapja, a szövetkezet”, mégis elfordul, hogy néha idegen boltokban, vagy a közeli városokban próbálkozik s nem veszi észre, hogy ezáltal saját magának, családjának válik ellenségévé. Azokból az összegekből, amelyeket idegen boltokba hordanak a fogyasztók, semmi sem kerül vissza a családhoz, míg a fogyasztási szövetkezet, mint hasznos erőgyűjtő kaptár, minden lejt a tagok, a fogyasztó tömegek érdekéken használ fel.

Ezzel az évi számvetéssel kapcsolatosan vizsgáljuk meg azt is, hogy rokonaink, jóbarátaink hol vásárolnak, ismerik-e a fogyasztási

szövetkezet előnyeit. Necsak családtagjaink kizárólagos szövetkezeti vásárlását biztosítsuk, hanem a külön utakon járókat is világoztsuk fel, hozzuk közelebb a szövetkezeti táborhoz, hogy a szövetkezés áldásaiban kivétel nélkül minden fogyasztó részesüljön.

Az önvizsgálat után: „Mindent a szövetkezetünkért!” elhatározással álljon a szövetkezeti ügy mellé minden hűséges szövetkező, mert csak így lesz a mi szövetkezetünk, családjaink gazdasági támasza s így töltheti be a hivatását népünk erkölcsi és anyagi jólétének az emelése érdekében.

A gazdasági válság legjobb ellenszere az, hogy a tagok minden háztartási és gazdasági árucikket következetesen a fogyasztási szövetkezetben vásároljanak! Minden más irányu szétforgácsolás a fogyasztók kárára van!

Szövetkezeti hírek a nagyvilágból

A bécsi fogyasztási szövetkezetek tagjaiknak 1934 ben 5 millió 107.736 kg. kenyeret adtak el, 12,76 millió liter tejet, 82.720 kg. bakkávét és 10,3 millió darab tojást.

A skót fogyasztási szövetkezetek központja tervbevette egy izzólámpagyár (villanykörtegyár) felállítását. A skótok a svéd szövetkezeti izzólámpagyárnak, a sikerein buzdultak fel. Amint ismeretes a „Luma” szöv. lámpagyár volt az, amelyik az európai villanykörtegyárak nemzetközi kartelljét megtörte s kényszerítette az árak leszállítására.

Belgiumban a charleroi fogyasztási szövetkezet, fennállása óta 15.153 tagjának baleseti- és betegsegély címen 1 392.000 frankot (kb. 5 millió lej) fizetett ki. Vásárlási visszatérítés címen pedig tagjainak 1 milliárd 304 millió frank összforgalom után 43 millió frankot (kb. 146 millió lej) fordított vissza a tagjainak, ami a forgalom 3%-ának felel meg.

A kis Svájcban a fogyasztási szövetkezetek száma 533, melyeknek összesen 2404 szövetkezeti üzletük van, a legutóbbi kimutatás szerint évi 285 millió svájci-frank forgalommal. A szövetkezetek 1933-ban 17 millió 658,747 frank vásárlási visszatérítést adtak tagjaiknak. A Központ abban az évben ünnepelte meg fennállásának 40 éves jubileumát, amidőn pontos kimutatásokkal igazolták, hogy a svájci háztartások és háziasszonyok a szövetkezetek révén 1893-tól 1933-ig 341 millió 122.428 frankot takarítottak meg, ami 11.257 millió lejnek felel meg.

Szövetkezeti aranyigazságok.

A világon a legnagyobb hatalmat a fogyasztók vásárló-ereje jelenti, amit minden család a fogyasztási szövetkezeti szervezetben juttathat érvényre.

A tagok önludas magatartása, a háziasszonyok bevásárló kosarát biztosítják a fogyasztási szövetkezet fejlődését.

Minél nagyobb a szövetkezet forgalma, aránylag annál kisebbek a költségei. Tehát, ha minden szövetkezeti tag kizárólag a saját szövetkezetében vásárol, természetesen, hogy a jóminőségű árut olcsóbban is szerezheti be.

Ne vásároljunk hitelben, mert az áruhitellel adósságba vesszük családunkat, ami által a család jólétét és boldogságát felduljuk s a szövetkezet fejlődését megakadályozzuk.

A szövetkezet fundamentumát az üzletrésztöke képezi. Ha tehát azt akarjuk, hogy szövetkezetünk erős, megingathatatlan alapokon álljon, mielőbb fizessük be hátralelő üzletrészeinket!

Meghalt V. György angol király

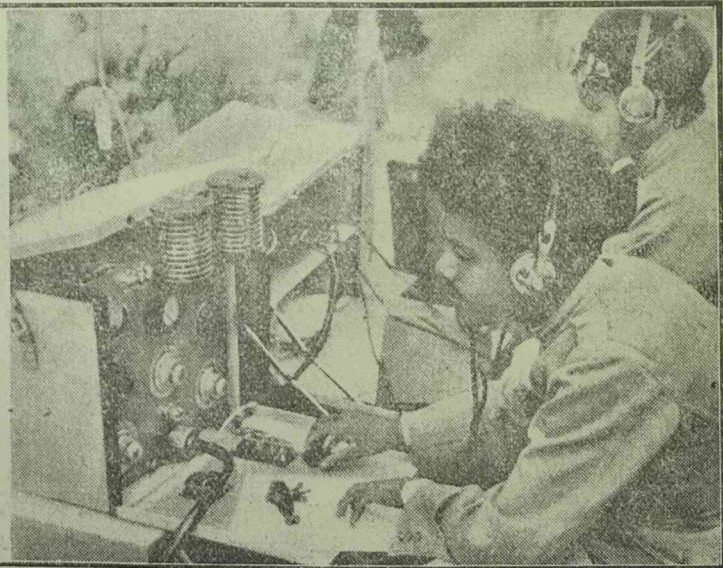
a világ leghatalmasabb birodalmának uralkodója.

Január 21-én éjfélkor röpitette világgá a szomorú hírt a londoni rádió, hogy az angol birodalom bölcs uralkodója, V. György angol király 71 éves korában meghalt.

Alattvalói igazi szeretettel és hűséggel vették körül a megértő, népe javát munkáló ősz uralkodót, akinek a 25 éves uralkodását múlt évben fényes ünnepek között ünnepezték meg az egész világbirodalomban. Páratlan népszerűségét és alattvalóinak ragaszkodását mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy a haladók király palotája előtt zuhogó esőben háromszázezer ember várta aggodalomtól eltelve a kezelő orvosoknak a király állapotáról szóló jelentését. Férfiak és asszonyok vegyesen hangos zokogásban törték ki a király halálhírének hallatára. A londoni székesegyház harangjait ősi szokás szerint a Lord-mayor, London polgármestere húzta meg. A király halálhírére az összes mulatókban, mozikban, színházakban elnémult a zene, a vigalom s az összes angol rádióállomások beszüntették műsorukat és a Szent-Pál székesegyház harangzugását közvetítették. György angol királyt a trónon elsőszülött fia a walesi herceg, VIII. Eduard néven követi.

Családja jólétét, gyermekei jobb jövőjét szolgálja az, aki a szövetkezetben vásárol!

Baloldali képünk: Roosevelt az Egyesült Államok népszerű elnöke kis unokájával sétaautózásra indul. — Jobboldali képünk az abesszin frontról készült: Az abesszinek minden erejüket megfeszítve küzdenek az olaszok ellen. Képünk az üzemből levő harci rádiót mutatja be. A rádióosztag színes legénysége, szorgalmasan kopog a morze-billentyűkön, hogy az északi és déli hadsereg között az állandó összeköttetést fenntartsa.

CSECSEMŐ-GONDOZÁS.

A „Hasznos-könyvtár” második számu füzeté „A szoptató anya és gyermeke” címet viseli, melyből az alábbi szemelvényeket közöljük: (Az „Ágész”-szövetkezet kiadása Braşov—Brassó).

A lakás.

A szoba, ahol a csecsemő rendszeren tartózkodik és alszik, legyen csendes, tiszta, jól szellőztetett, napos, a padlója sima és könnyen mosható, a szőnyeggel fedett, a falak simák és jól tisztíthatók, az ablakok, ajtók szunyog-hálóval védettek, alvó helye lepedővel védett a léghuzat ellen. A tulmeleg szoba a test túlfelmelegedését okozza, ami rossz étvágyat, emésztési zavarokat, izzadást, hasmenést, hányást idézhet elő. *A meleg szoba a meghűlés ellen nem véd, de azt elősegíti.* A szobában legyen elegendő páratartalom a levegőben s e célból állandóan legyen a kályhán széles edényben víz, úgyhogy 24 óra alatt 2 liter víz párologjon szét a levegőben.

Alvás.

A csecsemő aludjék egyedül, ez egészségesebb és így a megnyomás, fulladás veszedelem is kisebb. A ringatás nem jó, mert megszokja. A puha párna, mint fekvőhely szintén nem jó, mert belesüpped, kevés levegőt kap és túl meleg. A sima, nem puha felületen a legjobb az alvás. Az ágyra, a lepedő alá gumi-lepedőt kell tenni, hogy a vizelet át ne nedvesitse. Hidegben kívül vékony, sima gyapju-takarót kell tenni. A csecsemők az első napokban csaknem mindig alusznak, a 2-ik 3-ik hónapokban naponta 18—20 órát, a 4-ik 5-ik hónapokban 15—18 órát, a második félévben 12 órát d. e. és d. u. 2—2 órás alvással még, a második évben 12 órát egy-egy órás nappközi alvással. Alvás közben időnként meg kell fordítani őket, hogy ne feküdjenek mindig azonos felületen és a fej s test alakja szabályosra fejlődjék. Ha felébred és sir a csecsemő, nem kell mindjárt hozzá menni, csak ha újból elalszik, kell megnézni, hogy be van-e takarva.

Ha rosszul alszik, annak oka lehet helytelen, sok vagy kevés táplálék, kevés víz, tulgyakran való táplálás szabálytalanság; meleg ruha, szoba, levegő; redők, gombok nyomása; rossz fekvőhelyzet, gödrös ágy; bepiszkolta magát, az ágya vizes; avagy betegségek kezdődnek, füle fáj. A rossz szoktatás (becézetés, ha sir,) szintén szoba jöhet, mint ok.

Sertés tenyésztés és hizlalás.

Minden falusi gazdaságnak kiegészítő részét képezi a sertésenyésztés és a gazdának jó jövedelemforrást biztosít úgy a fiasztatás, mint a sertés-hizlalás.

A jövedelmező sertés tenyésztésnek legfontosabb feltétele az, hogy céljainknak megfelelő sertésfajtát válasszunk ki. Ha *zsirsertést* akarunk tartani, úgy legcélszerűbb a *mangalica* fajta beszerzése, mert ez még a gyengébb takarmányokat is felhasználja zsirképzésre. Bő makktermés idején az erdőkön egész jól kihizik és egy néhány hetes utóhizlalás után a zsirja a tengeri darától egészen átváltozik. Hátránya a nyugati fajtákkal szemben, hogy kevésbé szopora és sokkal lassabban fejlődik, így tenyésztésre 1—1½ éves korában használható, de 10 éves koráig is fiasztatható. Átlag 5—7 malacot ellik.

A *fajliszta mangalica* szőrének a színe világos-, vagy sárgás-fehér, selymesen fénylő és göndör. A gerincén nincsen felálló sörény. Az orra és a körmei mindig feketék.

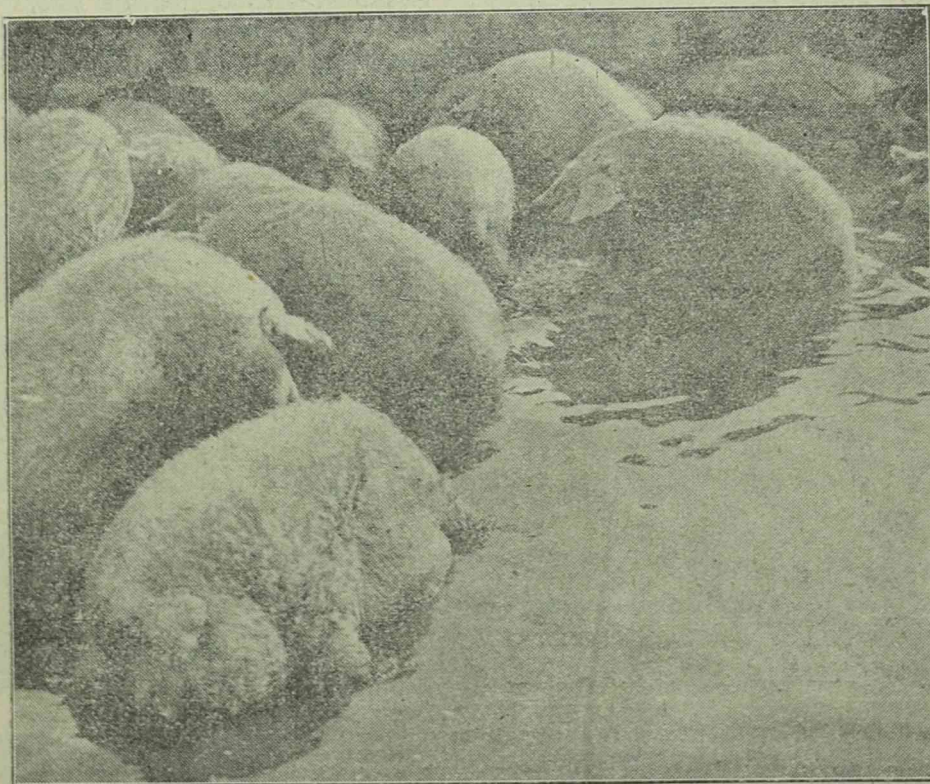
A mangalicasertésnek mozgás, legeltetés szükséges. Azokon a vidékeken, ahol legelőre hajtják, a tartása alig kerül valamibe. Azonkívül pedig a sok mozgás edzetté, ellenállóvá teszi. Hidlásos ólban nem lehet mangalicasertést nevelni, mert ezek, amint a 70—80 kg-ot elérik, lábfájást kapnak és képtelenek lábon állani. Éppen ezért, ahol

nincsen alkalmas legelő, ott jónagy kifutót kell csinálni az ól körül, így biztosítani sertéseinknek a megfelelő mozgást. A hentesek és mérszárosok zsirnak nagy előszeretettel vásárolják a hizott mangalica fajt, mert olyan kiváló minőségű zsirt egyetlen másfajta sem termel.

Ujabbban a mi vidékeinken is egyre terjed a nyugati fajták közül a *yorkshire-sertés*, melynek őshazája Anglia. Az orra pisze, vagy egyenes, bőre világos rózsaszínű, szőre fehér, sima és ritka. Ha a maron és a háton szőrtaajt látunk, az már nem fajtisza. Törzse hosszú, a mellkas mély, a háta egyenes és széles, a lábak rövidek, erős csontuak, sonkái teltek és mélyen lenyulók.

A yorki sertés nagyon szopora és gyorsan fejlődik. Igényes fajta, csak ott fejlődik jól, ahol kellő takarmányozásban és gondozásban részesül. A takarmányt nagyon jól értékesíti és főleg husképződésre használja fel. Ezért is nevezik hussertésnek.

Azonban kifejlett korában zsirképzése is kielégítő, megfelelő takarmányozás mellett. Évenként kétszer is fiasztatható jó takarmányozás mellett és egy-egy malacozáskor 10—14 malacot is ad, melyek nagyon gyorsan fejlődnek s ha szakszerűen etetjük őket, 8 hónapos korukban elérik a 90—120 kilót is, amikor a hentesek nagyon jó árat adnak értük tekintettel a fi-

A hizott mangalicák a nyári hőség idején szívesen fürödnek.

nom sonkájukra és a fiatal hust is nagyon szívesen használják fel a finomabb hentesárak készítésénél. Ha azonban yorkshirének vélt sertésünk nem fajtiszta, úgy a gyors fejlődés és hizlalás nem biztosítható.

A sertés tenyésztésnek nagy veszedelemre a *sertésvész* és a különféle *sertésbetegségek*. Ezek ellen egyik védekezési mód az idejében alkalmazott *védő-oltás*, a másik pedig a *fokozott tisztaság a sertésólban*. Ha csak hírét halljuk a sertésvésznek, ne engedjük állatainkat a legelőre. Meszeljük ki az ólat és az etető vályut úgy helyezzük el az

ólban, hogy ahhoz az éjszakánként csatangoló kutyák ne férjenek hozzá, mert ezek végig kóborolva a falut, a maradék moslékért itt is, ott is belenyálnak a vályuba és észrevétlenül hordozzák szét a betegséget a községben. Betegség idején ne vásároljunk kényszer-vágott sertés-hust, mert már az a moslékba kerülő viz is ezer veszedelemet rejt magában, melyben a hust kimossa a háziasszony. Sőt ilyenkor még megszárszékben sem ajánlatos hust vásárolni. Aki nem elég óvatos vész idején, pénzért veszi meg a betegséget.

ügyes *találós kérdéseket* is. Így pl. a 12 éves Jóska barátunk versben teszi fel a következő kérdéseket:

A falon egy drága kincs,
Folyton üt, bár keze nincs.
Folyton mozog, néha kondul,
S a helyéből, sohse mozdul

Mi az? .

Hát ezt kitaláljátok-e :

Édes anyja égig ér,
Ő kicsiny, mint egy egér,
Szurós, mint a sündisznó,
Gyermekjátéknak való ?

A 13 éves Annus is fejtörést okoz a kicsiny szövetkezőknek az alábbi verses rejtvényvel :

Nyáron pompás hideg,
Meleg, ha a tél rideg.
Tavasszal biz' szegény,
Ősszel gazdag legény.

Aki a találós kérdések megfejtést beküldi, annak a kis szövetkező barátunknak a legújabb kiadásból egy szép mesefüzetet fogunk küldeni.

Most pedig egy kéréssem volna hozzátok Kedves Gyermekek! Látjátok mit tudtak csinálni a kis bécsi szövetkezők. Milyen szép dolog lenne, ha a ti írásaitokból, versetekből és a beküldött rajzokból mi is összeállíthatnánk egy szép könyvet a kicsiny szövetkezőknek. Keljetez versenyre egymással s küldjetez a szerkesztőségbe minél több verset, rajzot és mesét, hogy évvégére mi is egy vidám könyvet küldhessünk a bécsi szövetkezőknek cserébe.

Várom válaszotokat és üdvözölk mindnyájatokat :

Ella-néni.

Kicsiny szövetkezők rovata.

Mit irnak a bécsi kis szövetkezők?!

Messze-messze Bécsben, Ausztria fővárosában, az egykori híres császárvárosban kedves ajándékot hozott újvra az „aranyos csikó” a kicsiny szövetkezőknek. Ez az ajándék egy szép díszes kötésű könyvből állott, tele sok színes képpel, mesével, verssel és a főérdekessége az, hogy az elsőtől az utolsó soráig mind a kis szövetkezők írták.

A gyermekek küldötték be Emma néninek, a gyermek rovat vezetőjének a sok szép mesét, verset és rajzot, aki „A mi vidám gyermekkönyvünk” című alatt állította össze a kis német szövetkezők kedves írásait.

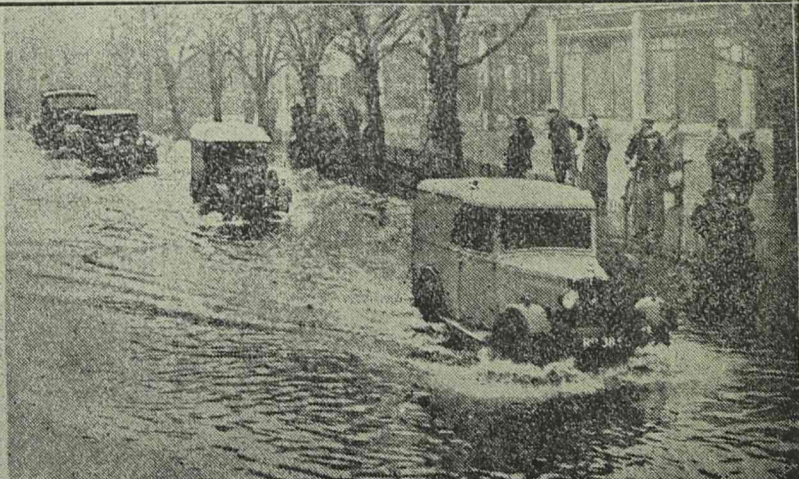
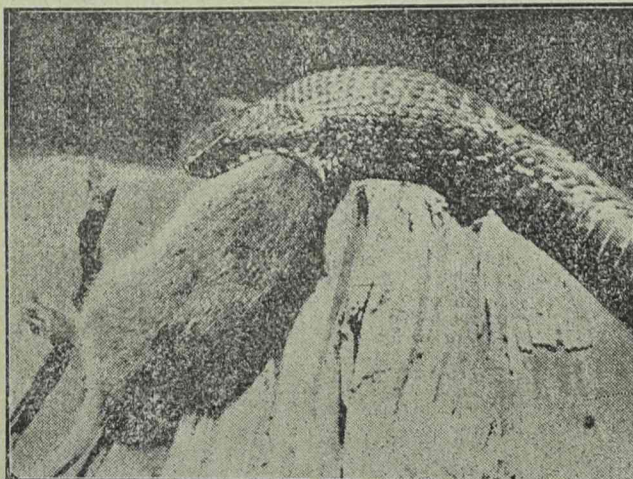
Lássuk mit is irnak a bécsi kis szövetkezők. A sort a 14 éves *Karcsi* nyitja meg, aki a szövetkezőket házárt rajzolta le s alája pedig szépen csendülő verset írt:

Ha a világ enyém volna,
Sok nehézség megoldódna.

Szegénységet nem ismernék,
Egymást sohse ütnék, vernék!
Mert ha minden főlem telne,
Minden ember szövetkezne,
Egy szívvel és egy lélekkel —
Egymást segítő kezekkel!
Boldogabb új élet lenne,
Isten segítene benne!

A 11 éves *Editke* is versben mondja el, hogy ő mint hűséges tag, mit vásárol a szövetkezőkben :

Anyukámnak a munkában segítkeve,
Én megyek helyette a szövetkezőbe.
Nyájasan fogadnak, rég tag vagyok én ott,
Ott is vásárolok mindenféle sok jót:
Reggelihez való kávét-csokoládét,
Tízórára pedig finom marmaládét.
Makaróni, laska-féle ebédre való,
Uzsonnára pedig friss vaj kapható.
Mit vegyek, mit vegyek vajjon vacsorára?
Sonkát veszek s ezzel, elég is lesz márál
De találunk az ötletes könyvben,

A telhetetlen *keresztes-vípera*, vagy amint népiesen nevezik pokolkigyó. Legtöbbször nemcsak éhségét, hanem szilaj dühét is ki akarja elégíteni. Képünkön az a ritka jelenet látható, amint egy keresztes-vípera szőröstülbőröstül elnyel egy mezei egert.

Hatalmas árvizek Angliában. Rendkívüli időjárás uralkodik egész világszerte. Így Angliában a szakadatlan esözések miatt a Temze folyó annyira megáradt, hogy több folyómellelتي várost és községet elöntött. Képünk a vízben közlekedő személy-autókat mutatja be.